

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ

ಡಾ. ಎಸ್. ಆರ್. ಜಾಧವ¹

ಪೀಠಿಕೆ

ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ನಡೆದುಬಂದ ದಾರಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಮಾನವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಎಂದು ಎರಡು ಸಮೂಹಗಳನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿರುವುದು ಸಹಜ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅನಾಧಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪರಂಪರೆ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಹತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದುರ್ಬಲರು ಎಂಬ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಪುರುಷರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ದೂರವಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಮ್ಮಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಜೀವಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೇ, ಅವಳನ್ನು 'ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಪರಂಪರೆ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಪೂರ್ವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪುರುಷ ಪರ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಲವಾರು ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಂದ ನರಳುವಂತಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಳು ಹೊಂದಿರುವಾಗಲೂ ಅವಳನ್ನು ಅಬಲೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ದೂರವಿಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಅದೇ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಡತಡೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು.

¹ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಎಸ್.ಜಿ.ಎಮ್.ವಿ.ಎಸ್. ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಜಿ.ಸಿ. ನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಅನುಷಂಗಿಕ/ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮೂಲಗಳಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನಗಳು, ಗ್ರಂಥಗಳು, ಪ್ರಕಟಿತ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರದಿಗಳು, ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ/ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅರ್ಥ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ತಮ್ಮದೇಯಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಅವಕಾಶಗಳು, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸ್ವತಃ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು 'ಸ್ತ್ರೀಸಬಲೀಕರಣ' ವಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಬಲೆಯರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ-ಸಬಲೀಕರಣ ಅಥವಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಆಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳು

ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯು ದುರ್ಬಲಳು, ಅಸಮರ್ಥಳು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಭಾವಿಸುತ್ತ ಬಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಸಬಲೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅಡೆತಡೆಗಳಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಬಲೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪುರುಷರ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಪುರುಷ ಪ್ರಾದಾನ್ಯತೆ ಸಾರುವ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕರಣಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಬಲೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುವುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ-ಸಬಲೀಕರಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಡೆತಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪುರುಷರಷ್ಟು ಸರಿಸಮಾನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳು

ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆ 1955 (The Hindu Marriage Act of 1955)

ಈ ಶಾಸನವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ: ಈ ಶಾಸನವು ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ (ಅಪರೂಪವಾದ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ) ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು. ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವನ್ನು

ನಿಷೇಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಾಹದ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 18 ಮತ್ತು ಹುಡುಗರಿಗೆ 21 ಎಂದು ನಿಗದಿಸುವುದು. ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗಂಡದಿರ ಮೇಲೆ ಮೀರಿದ ಲೈಂಗಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕ್ರೌರ್ಯಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಂಡತಿಯರು ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಬಹುದು. ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದ ನಂತರ ಪುರುಷರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ಮರು ವಿವಾಹವಾಗಲು ಈ ಶಾಸನವು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಪುರುಷರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡದಿರ ಬಗ್ಗೆ ಬದ್ಧರನ್ನಾಗಿಸಲೆಂಬ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಹಿಂದೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ 1956 (The Hindus Succession Act)

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯನು ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಕುಟುಂಬದ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಗೆ ಆತನ ಮಗ, ಮಗಳು, ವಿಧವೆ ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆತನು ಸ್ವಂತ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯೂ ಕೂಡ [ಸಾಯುವ ಮುನ್ನ ಆತನು ತನ್ನ ಉಯಿಲನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ] ಆತನ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದು.

ಹಿಂದೂ ದತ್ತು ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶ ಕಾಯ್ದೆ 1956 (The Hindu Adoption and Maintenance Act of 1956)

ಅವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀ, ವಿಧವೆ ಅಥವಾ ವಿಚ್ಛೇದನ ಹೊಂದಿದ ಸ್ತ್ರೀ 15 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು [ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿ] ದತ್ತು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಪತ್ನಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ದತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆ – 1954 (Special Marriage Act of 1954)

ವಿವಾಹದ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ಗಂಡಸರಿಗೆ 21 ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ 18 ಎಂದು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ನಿಗದಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದಂತಾಯಿತು. ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ ಇದು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿದ್ದು ವಿವಾಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಲವಂತವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹೆಚ್ಚು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ವಿಚಾರದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಅನರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಿಗೆ ಇದು ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ನಿಗದಿಸುವುದು. ವಿವಾಹದ ನೋಂದಣಿಗೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿದ್ದು ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಮತದಿಂದ [ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ] ವಿವಾಹವಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡುವುದು. ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಗಂಡದಿರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ನೀಡುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವೈವಾಹಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ

ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಎತ್ತರಿಸಲು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ಯೆಯರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಅನೈತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯ್ದೆ-1956 (The Suppression of Internal Traffic of Women and Girls Act of 1956)

ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದೇಹವನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು, ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವೇಶಾವೃತ್ತಿಗೆ ನೂಕುವುದು ಮತ್ತು ಅಮಾಯಕರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನೈತಿಕವಾಗಿ ವಿಕ್ರಯಿಸುವುದನ್ನು, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು. 1978 ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 1986 ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು. 1986 ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಾಗ (Immoral Traffic (Prevention) act, 1986) ಹಣದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಿಸುವುದನ್ನು ದಂಡಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತಲ್ಲದೇ ಅಂತಹ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ವರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ-1961 (The Dowry Prohibition Act of 1961)

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಲೂ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡುಗು ನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ 1986 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. 1986 ರ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದವರಿಗೆ 5 ವರ್ಷ ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ ಮತ್ತು 15,000 ರೂ. ದಂಡವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

ಇತರೆ ಶಾಸನಗಳು

ಪ್ರಸೂತಿಕಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ-1961, ಸಮಾನ ವೇತನ ಕಾಯ್ದೆ-1976, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ-1976, ವಿವಾಹ ಕಾನೂನುಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ-1976, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ-1978, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಸಭ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆಯ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ-1986, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ-1983, ಭಾರತೀಯ ಪುರಾವೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ-1983, ಕುಟುಂಬ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾಯ್ದೆ-1984, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗರ್ಭ ನಿವಾರಣಾ ಕಾಯ್ದೆ-1971, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ [ವಿಚ್ಛೇದನಾ ನಂತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ] ಕಾಯ್ದೆ-1986

ಸಾಮಾಜಿಕ ತಂತ್ರಗಳು

ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನಿನ ಜಾಗೃತಿ, ಸ್ಥಳೀಯ

ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನ್ಯಾಯಕೊಡಿಸುವುದು.

ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಹಿಂಸೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಒದಗಿಸಲು 1992 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ತಂತ್ರಗಳು

ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಉದಾ: ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಗಳು, ದುಡಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ಇಂದಿರಾ ಮಹಿಳಾ ಯೋಜನೆ, ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಶಕ್ತೀಕರಣಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು 1975ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು 1985 ರಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಯಾದ ನೈರೋಬಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂರನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಸಭೆ (IIIrd women's congress) ನಡೆಸಿತು. ಚೀನಾದ ಬೀಜಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ 1995 ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನ (The fourth world conference on women) ಸಂಘಟಿಸಲಾಯಿತು. 2000 ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಭೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದವು. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಂದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮತ್ತು ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಗು, ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು – ತಾರತಮ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ದೊರಕಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತವು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದೆ. ಈ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. 2001ನೇ ಇಸ್ವಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣ ವರ್ಷವೆಂದು

ಸಾರಲಾಯಿತು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಮಹತ್ವ

ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಇರದೇ ಹೋದರೆ ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಪೂರ್ವದವರೆಗೆ ಅವಳ ಅಂದಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಕಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಪುರುಷರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆ ಸವಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು, ಶಾಸನಗಳನ್ನು, ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಬಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಪುರುಷರ ಸಮಬಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಹಲವಾರು ಸಮೂಹಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಲಿಂಗಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಲಿಂಗವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಳು, ಅಸಹಾಯಕಳು ಎಂಬ ದೂರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿಗೆ ದೂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪುರುಷರ ಸೊತ್ತು/ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿ ಅಸಹಾಯಕಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ ಅವಧಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣ ಮಾಡುವುದರ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನೇಕ ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಿರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕೆ. (2006). ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ. ಮೆರಗು ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಮ್. (2005). ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ. ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ.
- ದೇಸಾಯಿ ಎ.ಆರ್. (1978). ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯ. ಪಾಪುಲರ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಾಂಬೆ.
- ಮುಳಗುಂದ ಈರಣ್ಣ ಚ. (2007). ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು. ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ.
- ಶಂಕರರಾವ್ ಚ.ನ. (2003). ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಯನ. ಜೈಭಾರತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು.

